

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

DEVETNAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period jul - septembar 2018.

Podgorica, novembar 2018.

S a d r Ź a j

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji	7
2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	9
2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu	11
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	12
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije.....	12
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA.....	15
5.1. IPA I – 2007-2013	15
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija	15
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja	15
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj.....	16
5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa	16
5.2. IPA II – 2014-2020	16
5.3. Tvining i Tajeks.....	19
5.4. Makroregionalne strategije	19

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Bilježi se pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** primio je 2. VII 2018. ministra vanjskih poslova i trgovine Mađarske **Petera Sijarta** (*Péter Szijjártó*). Predsjednik Đukanović je tom prilikom izrazio zahvalnost Mađarskoj na kontinuiranoj podršci tokom pristupanja Crne Gore NATO savezu, kao i pregovaračkom procesu za članstvo u Evropskoj uniji. Ministar Sijarto je podsjetio da je Mađarska privržena evropskoj budućnosti Zapadnog Balkana i da je to jedan od prioriteta njegove zemlje, istakavši posebnu zainteresovanost za ubrzanje evropskog puta Crne Gore. Ministar vanjskih poslova i trgovine Mađarske Peter Sijarto se istog dana sastao i s predsjednikom Skupštine Crne Gore **Ivanom Brajovićem**, predsjednikom Vlade Crne Gore **Duškom Markovićem** i ministrom vanjskih poslova Crne Gore **Srđanom Darmanovićem**.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** primio je 6. VII 2018. generalnog direktora za Centralnu Aziju i Evropu u Evropskoj službi vanjskih poslova (EEAS) **Tomasa Majer-Hartinga** (*Thomas Mayr-Harting*). Predsjednik Đukanović je istakao da će prioritetne obaveze, u okviru pregovaračkog procesa, u narednom periodu biti fokusirane na ispunjenje privremenih mjerila u poglavljima koja se odnose na vladavinu prava, što će obezbijediti dinamičniji nastavak otvaranja preostalih poglavlja pravne tekovine, ali i zatvaranje onih u kojima su pregovori već u toku.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** primio je 16. VII 2018. poslanike Evropskog parlamenta, koji su učestvovali na dvodnevnom zasijedanju Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP), na čelu s koopredsjedavajućim Odbora **Peterom Kurumbaševim** (*Peter Kouroumbashev*). Parlamentarci su pozdravili rezultate Crne Gore u evropskim integracijama, apostrofirajući usklađenost sa vanjskom i bezbjednosnom politikom EU, kao i doprinos regionalnoj stabilnosti. Predsjednik Đukanović je potvrdio nedvosmislenu posvećenost Crne Gore evropskoj perspektivi, uz ocjenu da se država dinamično kreće ka članstvu u Uniji.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** 24. VII 2018. boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Italiji, gdje se sastao s predsjednikom Republike Italije **Serđom Matarelom** (*Sergio Mattarella*) i predsjednicom Senata Republike Italije **Marijom Elizabetom Alberti Kazelati** (*Maria Elisabetta Alberti Casellati*). Predsjednik Republike Italije Matarella je prilikom susreta ocijenio da Crna Gora otvara put ka Evropi kao najnaprednija zemlja u tom procesu, istakavši da integracija u Uniju utiče na ukupan ekonomski i demokratski razvoj, kao i na usvajanje evropskih vrijednosti. Tokom susreta s predsjednicom Senata Republike Italije Alberti Kazelati je konstatovano da je parlamentarna saradnja važan kanal za jačanje bilateralnih odnosa Crne Gore i Italije, kao i za integracioni put Crne Gore.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** primio je 25. VII 2018. predsjednicu Vlade Rumunije **Vasiliku Vioriku Dančilu** (*Vasilica Viorica Dăncilă*) i tom prilikom zahvalio na kontinuiranoj podršci Rumunije Crnoj Gori u procesu integracije u Evropsku uniju. Predsjednik Đukanović je istakao da Crna Gora predano radi na implementaciji reformi i da je integracija regiona u Uniju jedini put da se očuva stabilnost Balkana, a da Evropa osnaži svoju konkurentnost na globalnom planu. Predsjednica Vlade Dančilu je poručila da Rumunija snažno podržava Crnu Goru na evropskom putu i izrazila očekivanje da će država tokom predsjedavanja Rumunije zatvoriti više poglavlja.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** 3. IX 2018. sastao se s predsjednikom Vlade Republike Bugarske **Bojkom Borisovim** (*Boyko Borisov*). Predsjednik Vlade Borisov je ukazao na značajno zalaganje Bugarske i njegovo lično da temu proširenja Unije održi visoko na agendi partnera u Evropskom savjetu, konstatujući da je Crna Gora postigla vidne rezultate u tom procesu i da je na dobrom putu da postane članica EU. Iskazujući zahvalnost za ukupnu podršku Bugarske u procesu integracija i reformi, predsjednik Đukanović je naglasio da ni Crna Gora, ni Zapadni Balkan, nemaju alternativu za proces evropeizacije i dostizanja evropskog kvaliteta života. Predsjednik Vlade Republike Bugarske Bojko Borisov se istog dana sastao i s predsjednikom Skupštine Crne Gore **Ivanom Brajovićem**.

Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** primio je 10. IX 2018. predsjednika Parlamenta Republike Mađarske **Lasla Kovera** (*László Kövér*). Evropska perspektiva Crne Gore i regiona bila je glavna tema razgovora zvaničnika, koji su ocijenili da je budućnost Balkana u ujedinjenoj Evropi. S tim u vezi, zajednički je istaknuto da je, uprkos svim izazovima, Evropska unija najznačajnija poslijeratna evropska tekovina koju treba čuvati i osavremenjavati u interesu zajedničke evropske budućnosti. Predsjednik Parlamenta Kover se istog dana sastao i s predsjednikom Vlade Crne Gore **Duškom Markovićem** i tom prilikom naglasio da će Mađarska ostati pouzdan partner Crnoj Gori na putu učlanjenja u Evropsku uniju.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** se, na marginama plenarne sjednice Parlamentarne skupštine OEBS-a, 10. VII 2018. sastao s predsjednikom Bundestaga Njemačke **Wolfgangom Šojbleom** (*Wolfgang Schäuble*), s kojim je razmijenio mišljenja o brojnim pitanjima od interesa za budućnost Crne Gore i Evropske unije.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** 24. VII 2018. primio je delegaciju Grupe prijateljstva Parlamenta Republike Poljske sa Skupštinom Crne Gore, na čelu s predsjednikom **Gžegožom Matusjakom** (*Grzegorz Matusiak*). Predsjednik Skupštine Brajović je tom prilikom zahvalio na snažnoj podršci Poljske integraciji Zapadnog Balkana u evropske i evroatlantske strukture i isticanju Crne Gore kao regionalnog lidera u pogledu pridruživanja EU.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** 24. VII 2018. primio je predsjednika Vlade Mađarske **Viktora Orbana** (*Viktor Orbán*). Predsjednik Skupštine

Brajiović je u razgovoru s mađarskim premijerom izrazio očekivanje da će princip regate, kao i otvorenost Evropske unije za prijem novih država ostati prioritet za njene članice.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajiović** razgovarao je 26. VII 2018. s predsjednicom Vlade Rumunije **Vasilikom Viorikom Dančilom**, koja je boravila u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori. Predsjednica Vlade Rumunije je, uz potvrdu da će proširenje biti visoko na agendi rumunskog predsjedavanja Evropskom unijom, naglasila spremnost svoje zemlje da snažno i odlučno podrži Crnu Goru na evropskom putu.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajiović** primio je 10. IX 2018. predsjednika Parlamenta Republike Mađarske **Lasla Kovera** i tom prilikom iskazao zahvalnost na bezrezervnoj podršci članstvu Crne Gore u NATO i EU. Predsjednik Parlamenta Kover je istakao da je će na putu ka EU Mađarska nastaviti da pruža podršku Crnoj Gori, koja je, kako je ocijenio, tokom posljednjih nekoliko godina doživjela snažan ekonomski razvoj na dobrobit svojih građana.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajiović** je učestvovao 20. IX 2018. na Dvanaestoj konferenciji predsjednika parlamenata malih evropskih država koja je održana u Lihtenštajnu. Predsjednik Skupštine Brajiović je, tokom izlaganja na konferenciji, istakao da je ključni prioritet Crne Gore članstvo u Evropskoj uniji i da je taj cilj značajan ne samo s aspekta usvajanja standarda, već i kao garancija trajne zaštite stabilnosti, suvereniteta i integriteta. Na marginama konferencije, predsjednik Skupštine Brajiović se sastao s predsjednicima parlamenata Malte, Andore, Kipra, Islanda, Monaka i Lihtenštajna.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** sastao se 2. VII 2018. s ambasadorima država članica Evropske unije i Zapadnobalkanske šestorke i tom prilikom poručio da je Crna Gora prešla veliki put u procesu evropskih integracija i da je za dalji napredak u pregovorima značajno dobijanje završnih mjerila za poglavlja 23 i 24, uz prethodno ispunjenje privremenih mjerila. Predsjednik Vlade je izrazio zahvalnost Austriji na tome što tokom njenog predsjedavanja Zapadni Balkan predstavlja jedan od prioriteta i Evropskoj uniji na promovisanju proširenja kao jedne od najvrijednijih politika.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** učestvovao je 10. VII 2018. na Samitu šefova vlada Zapadnobalkanske šestorke, koji se održava u okviru Berlinskog procesa, a ove godine je domaćin samita bio London. Predsjednik Vlade Marković je na Samitu poručio da Zapadni Balkan nakon pet godina od pokretanja Berlinskog procesa bilježi ozbiljan napredak i da je u narednom periodu neophodno obezbijediti nove prilike u cilju jačanja ekonomskog rasta, razvoja i kreiranja novih radnih mjesta.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** razgovarao je 18. VII 2018. u Podgorici s članovima Radne grupe za proširenje u Savjetu Evropske unije (COELA), na čelu s predstavnikom Austrije **Andreasom Brandšteterom** (*Andreas Brandstätter*).

Informišući predstavnike Radne grupe zadužene za proces proširenja Evropske unije i njene odnose s državama kandidatima, predsjednik Vlade je istakao da je implementacija evropske agende reformi glavni politički cilj Vlade, kao što su na ekonomskom planu to razvoj, valorizacija resursa, otvaranje novih radnih mjesta i podizanje životnog standarda građana. Predsjednik Vlade je takođe upoznao s promjenama u pregovaračkoj strukturi i najavio intenzivnije uključivanje civilnog sektora u proces evropske integracije.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** razgovarao je 24. VII 2018. u Podgorici s predsjednikom Vlade Mađarske **Viktorom Orbanom** i tom prilikom je ocijenjeno da su odnosi dvije države na najvišem nivou, karakterisani savezništvom u NATO-u, saradnjom po pitanju evropskih integracija i izuzetnim prostorom za ulaganja u crnogorsku privredu od strane mađarskih investitora.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** primio je 25. VII 2018. u Podgorici predsjednicu Vlade Rumunije **Vasiliku-Vioriku Dančilu**, koja je tokom razgovora istakla da se Rumunija zalaže za princip regate u procesu proširenja Evropske unije, te da u budućnosti dvije države treba još više pažnje da poklone sektorskoj saradnji i saradnji u oblasti energetike, edukacije, kulture, turizma i investicija.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** boravio je 17. VIII 2018. u zvaničnoj posjeti SR Njemačkoj, na poziv savezne kancelarke **Angele Merkel**. Zahvalivši kancelarki Merkel i Vladi Njemačke na sveukupnoj podršci Crnoj Gori na planu ostvarenja vanjskopoličkih prioriteta i evrointegracionih ambicija, predsjednik Vlade je istakao da postoji snažno interesovanje Crne Gore za ekonomsku saradnju sa SR Njemačkom, posebno u sektorima koji su veoma važni za ekonomiju, prije svega u energetici, turizmu, poljoprivredi i nekim drugim sektorima. Premijer je ocijenio da je Berlinski proces oplemenio evropsku viziju i evropsku perspektivu i pomogao regionu da unaprijedi kapacitete i rješava dijalogom otvorena pitanja.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** učestvovao je 27. VIII 2018. na neformalnom sastanku predsjednika vlada Zapadnobalkanske šestorke u Draču, gdje je poručio da Strategija Evropske komisije za Zapadni Balkan daje jasne smjernice i perspektivu Regionu, ali da svaka zemlja ponaosob treba da postigne rezultate kako bi osjetila benefite koji proističu iz Strategije i nacionalnih integracionih politika. On je takođe istakao da u regionu vlada povoljnija politička klima, koja ide u prilog evropskoj perspektivi, odnosno ostvarenju integracionih ambicija zemalja Zapadnog Balkana.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** primio je 3. IX 2018. predsjednika Vlade Republike Bugarske **Bojka Borisova**. Tokom razgovora je konstatovano da su odnosi dvije države prijateljski i sadržajni, da su produbljeni podrškom Bugarske crnogorskim evropskim i evroatlantskim integracijama, te da obje strane vide mogućnost snažnije ekonomske saradnje.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Srđan Darmanović** učestvovao je 9. VII 2018. na sastanku šefova diplomatija Zapadnog Balkana u okviru Samita Berlinskog procesa, koji je održan u Londonu. Na sastanku je zajednički potvrđena posvećenost dostizanju stabilnog, sigurnog i prosperitetnog regiona, utemeljenog na evropskim vrijednostima, koji je u funkciji evropske bezbjednosti i jednoglasno izražena podrška evropskoj perspektivi Zapadnog Balkana.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Srđan Darmanović** učestvovao je 19. VII 2018. na radnom sastanku s članovima Radne grupe za proširenje u Savjetu Evropske unije, kojem je prisustvovao i glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom **Aleksandar Drljević**. Ministar Darmanović je istakao da Crna Gora ostaje posvećena daljim reformama i u tom kontekstu naglasio da će u narednom periodu u fokusu biti intenzivan rad na ispunjavanju obaveza u poglavljima 23 i 24, kao i otvaranju još dva i privremenom zatvaranju preostalih poglavlja.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Srđan Darmanović** je 31. VIII 2018. učestvovao na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova – Gimnih, koji je u okviru austrijskog predsjedavanja Evropskom unijom održan u Beču. Ministar Darmanović je tokom sastanka naglasio važnost austrijske podrške procesu evropske integracije Zapadnog Balkana, istakavši da je proces integracije od izuzetnog značaja za uspješno sprovođenje reformi i garancija bezbjednosti u Regionu.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Srđan Darmanović** je učestvovao na Bledskom strateškom forumu (BSF), koji se održao 10. i 11. IX 2018. Ministar Darmanović je tokom učešća na panelu „Zapadni Balkan – izgubljene godine ili nova nada“, naglasio da je politika proširenja jedan od najuspješnijih projekata Unije od njenog nastanka i izrazio uvjerenje da Crna Gora može završiti proces pregovora sa Evropskom unijom i prije 2025.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa je 31 otvoreno poglavlje, od kojih su tri privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Kolegijum za pregovore je održao XX redovnu sjednicu 6. VII 2018, na kojoj je razmotreno stanje u pregovorima i zaključeno da predstojeći izazovi u integracionom procesu iziskuju jačanje kadrovskih kapaciteta Kancelarije za evropske integracije i ustanovljavanje procedura koje će podrazumijevati nagrađivanje najodgovornijih subjekata u pregovorima na osnovu ostvarenog rezultata. Kancelarija za evropske integracije je zadužena da u svrhu unapređenja efikasnosti pregovaračkog procesa u saradnji sa resornim institucijama predloži smanjenje formata radnih grupa za pregovore.

Vlada Crne Gore je 19. VII 2018. usvojila **Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2018-2020.**

Vlada Crne Gore je 26. VII 2018. usvojila više **informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora**, i to:

- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 9 – Finansijske usluge,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 18 – Statistika,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 19 – Socijalna politika i zapošljavanje,
- Informacija o planu ispunjenja završnog mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 20 – Preduzetništvo i industrijska politika,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 21 – Trans-evropske mreže,
- Informacija o planu ispunjenja završnog mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 33 – Finansijske i budžetske odredbe.

Vlada Crne Gore je u cilju održavanja dinamike u procesu pristupanja Evropskoj uniji 26. VII 2018. donijela **32 odluke o obrazovanju radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije** koja se odnosi na pregovaračka poglavlja 1-24 i 26-33.

Vlada Crne Gore je 26. VII 2018. usvojila **Sedmi polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava za period januar – jun 2018. s Četvrtim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprječavanje korupcije i Sedmi polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje – Pravda, sloboda i bezbjednost za period januar – jun 2018.**

Vlada Crne Gore je 13. IX 2018. usvojila **Osamnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2018.**

Vlada Crne Gore je 27. IX 2018. usvojila **Deveti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – jun 2018.**

Vlada Crne Gore je 27. IX 2018. usvojila niz **informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora**, i to:

- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 1 – Sloboda kretanja robe,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga,

- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 13 – Ribarstvo,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 14 – Saobraćajna politika,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 16 – Porezi,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 28 – Zaštita potrošača i zdravlja,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 29 – Carinska unija,
- Informacija o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 32 – Finansijski nadzor.

Vlada Crne Gore je 27. IX 2018. donijela **Odluku obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 25 - Nauka i istraživanje.**

2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji tokom izvještajnog perioda je nastavljeno s realizacijom aktivnosti koje imaju za cilj informisanje građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Neke od najvažnijih aktivnosti su:

4. VII 2018 – Održana je panel debata: „Pregovori sa EU: nekad i sad“

Povodom obilježavanja šest godina od početka pristupnih pregovora Crne Gore s Evropskom unijom, održana je panel debata „Pregovori sa EU: nekad i sad“, u organizaciji Kancelarije za evropske integracije Crne Gore i Crnogorske panevropske unije. O iskustvima tokom pregovaračkog procesa, sa učesnicima panela razgovarali su glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, **Aleksandar Drljević**, šefica Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU, prof. dr **Tanja Mišćević** i ambasador Hrvatske u Crnoj Gori, **Veselko Grubišić**, dok je moderatorka panela bila predsjednica Crnogorske panevropske unije, prof. dr **Gordana Đurović**.

9. VII 2018 – Objavljen poziv za konsultacije zainteresovane javnosti povodom izrade Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022

U skladu s članom 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG”, broj 41/18), Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore objavio je javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti povodom izrade Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022. Konsultacije su bile otvorene od 9. do 25. VII 2018.

11. VII 2018. – Dodijeljene nagrade za najbolju novinarsku priču na konkursu „Evropa kroz objektiv”

Konkurs „Evropa kroz objektiv” je raspisan u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2014 – 2018, a u okviru projekta „EU4ME” koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Nagrade su dobitnicima uručili glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom **Aleksandar Drljević**, šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Aivo Orav** i stalna predstavnica UNDP-ja u Crnoj Gori **Fiona MeCluney** (*Fiona McCluney*).

13. VII 2018 – Objavljen je četvrti broj Biltena Kancelarije za evropske integracije

Bilten sadrži pregled najvažnijih događaja i aktivnosti iz procesa pristupanja Evropskoj uniji tokom drugog kvartala 2018.

2. VIII 2018 – Objavljen je drugi broj Eurokaza, časopisa Kancelarije za evropske integracije

Drugi broj časopisa pruža pregled događaja i informacija o aktivnostima iz procesa evropske integracije Crne Gore. Za drugo izdanje Eurokaza govorio je evropski komesar za proširenje **Johanes Han**, koji je ocijenio dosadašnji napredak Crne Gore i podsjetio na predstojeće izazove. Glavni pregovarač **Aleksandar Drljević** je govorio o dinamici pristupanja Crne Gore EU, predstavio formiranu Kancelariju za evropske integracije i pojasnio šta građani od tog novog modela koordinacije mogu da očekuju. O tome šta je donijelo bugarsko predsjedavanje Savjetom EU, a šta će donijeti predsjedavanje Austrije, za Eurokaz su govorili ambasadori tih zemalja u Podgorici, **Mladen Červenjakov** i **Ana Janković**. O izmijenjenim uslovima u kojima Crna Gora pregovara sa Evropskom unijom u odnosu na države koje su ranije pristupile Uniji su pisali predstavnici civilnog sektora, osvrnuvši se tom prilikom i na njihovu ulogu u narednoj fazi pregovora.

26. IX 2018 – Obilježen Evropski dan jezika

U organizaciji Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva prosvjete i Gimnazije „Slobodan Škerović”, obilježen je Evropski dan jezika. Događaj su otvorili

glavni pregovarač **Aleksandar Drljević**, šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Aivo Orav**, generalna direktorica Direktorata za predškolsko, osnovno i inkluzivno obrazovanje i vaspitanje u Ministarstvu prosvjete **Arijana Nikolić-Vučinić** i direktorica Gimnazije „Slobodan Škerović“ **Zoja Bojanić Lalović**. Nakon pozdravnih govora, održane su interaktivne radionice na različitim jezicima u kojima su učestvovali ambasadori i učenici Gimnazije „Slobodan Škerović“.

2.2 Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Svjesni značaja podrške država članica za dinamiku pregovaračkog procesa, rad Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu bio je usmjeren na parlamentarnu diplomatiju. Od aktivnosti se ističu učešće delegacije Odbora za evropske integracije na Sastanku predsjedavajućih COSAC-a u Austriji, te potpisivanje Protokola o saradnji Odbora za evropske poslove i kontrolu evropskih fondova Narodnog sabora Republike Bugarske i Odbora za evropske integracije.

U okviru parlamentarne diplomatije i političkog dijaloga, predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je održao sastanak s predstavnicima Inicijative za poljoprivredni razvoj Kosova (IADK), sa kojima je razgovarao o iskustvu Crne Gore u procesu pristupanja EU, ulozi Skupštine u pretpristupnim pregovorima, kao i o mogućnostima koje Unija pruža poljoprivrednicima. Osim toga, zajedno s generalnim sekretarom Skupštine Crne Gore, otvorio je sastanak službi odbora za evropske integracije zemalja regiona, na kome je dogovorena jača međusobna saradnja sa većim fokusom na rad parlamentarnih službi u procesu evropskih integracija. U ime Odbora za evropske integracije, na sastanku predsjedavajućih COSAC-a u Austriji, na kojem su učestvovali predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** i članica **Marija Čatović**, predstavljeni su prioriteti predsjedavanja Austrije Evropskom unijom, te razgovarano o budućnosti i perspektivi Evropske unije. U izvještajnom periodu, predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** i glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom **Aleksandar Drljević** održali su sastanak kako bi razgovarali o konkretnim modalitetima saradnje i budućim zajedničkim aktivnostima.

Delegacija Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u sastavu: predsjednik **Adrijan Vuksanović** i članovi **Daliborka Pejović**, **Momčilo Martinović** i **Nikola Rakočević** boravili su u posjeti Narodnom saboru Republike Bugarske, na poziv **Kristijana Vigenina** (*Kristian Vigenin*), predsjednika Odbora za evropske poslove i kontrolu evropskih fondova. Tokom posjete, delegacija je imala niz sastanaka na najvišem parlamentarnom i nivou izvršne strukture. Tom prilikom, članovi Odbora su sa bugarskim kolegama razmijenili informacije u pogledu integracionog procesa Crne Gore u EU, u odnosu na ostvarene rezultate, ali i dalje korake potrebne za ispunjavanje mjerila, koji se očekuju u narednom periodu.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je imao izlaganje na XXVIII Ekonomskom forumu održanom u Poljskoj, na temu „Balkanske države u Evropskoj uniji. Da li je to i dalje moguće?“. Tom prilikom, predsjednik Odbora je istakao da je Crna Gora pokazala da pripada EU i njenom sistemu evropskih vrijednosti, te da predstavlja primjer održavanja dobrih odnosa sa susjedima.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U kontekstu implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nastavljen je dijalog relevantnih struktura za njegovo sprovođenje:

U Podgorici je 16. i 17. VII 2018. održan XV sastanak **Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore**, na kojem su poslanici Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore razmatrali napredak koji Država ostvaruje u procesu evropske integracije i razmijenili mišljenja o ključnim dešavanjima u Crnoj Gori, regionu i Evropskoj uniji.

Sastanak **Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku** održan je 18. i 19. IX 2018. u Podgorici. Na sastanku je razmatran napredak u oblastima obuhvaćenim sljedećim poglavljima: Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika, Poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji, Poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, Poglavlje 25 – Nauka i istraživanje i Poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura.

Na sastanku **Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo**, koji je održan 20. IX 2018. u Podgorici, predstavljene su dosadašnje aktivnosti u cilju ispunjenja završnih mjerila i ukupnog napretka u pregovorima. Osim toga, pohvaljena je regionalna saradnja i još jednom podcrtano da Crna Gora ima pomoć evropskih partnera, kako za finansijsku, tako i za tehničku podršku u svim oblastima.

Sastanak **Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost** održan je 25. i 26. IX 2018. u Podgorici. Na sastanku su predstavljeni postignuti rezultati u oblastima iz pregovaračkih poglavlja 23 i 24, a ukazano je i na buduće, prioritetne korake koji moraju biti preduzeti na planu jačanja vladavine prava, a time i postizanja sveukupnog uspjeha na planu evropske integracije.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu dato je mišljenje na ukupno **36 predloga zakona i podzakonskih akata**.

JUL 2018		
1.	Predlog zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru	MIF
2.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama	MIF
3.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	MIF
4.	Predlog zakona o akademskom integritetu	MPS
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama	MSP
6.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPR
7.	Predlog zakona o potvrđivanju Zajedničkog protokola o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije	MRT
8.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o radnim odnosima (javne službe), broj 151	MRS
9.	Predlog zakona o državnoj upravi	MJU
10.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o carinskoj tarifi za 2018. godinu	MIF
11.	Predlog uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoeffikasne kogeneracije	MEK
12.	Predlog uredbe o postupku javnog nadmetanja za izbor snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca za snabdijevanje električnom energijom	MEK
13.	Predlog uredbe o snabdijevanju ranjivih kupaca električne energije	MEK
14.	Predlog uredbe o izmjenama i dopuni Uredbe o uspostavljanju mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha	MRT
15.	Predlog uredbe o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca	MRS
16.	Predlog uredbe o načinu vršenja kvalifikovanih usluga certifikovanja za organe državne uprave	MJU
17.	Predlog odluke o dopuni Odluke o određivanju luka prema namjeni	MSP
18.	Predlog odluke o dopuni Odluke o određivanju luka prema vrsti pomorskog saobraćaja	MSP
19.	Predlog odluke o visini naknade za rad Komisije za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti članova posade broda i jahte	MSP
20.	Predlog odluke o obrazovanju Radnog tima za vođenje pregovora o međusobnom priznavanju profesionalnih kvalifikacija doktora medicine, doktora stomatologije, arhitekata i građevinskih inženjera između zemalja Zapadnog Balkana	MRS
AVGUST 2018		
21.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o računovodstvu	MIF
SEPTEMBAR 2018		
22.	Predlog zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa	MPA

23.	Predlog zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama Evropske unije	MPA
24.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o notarima	MPA
25.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu	MPA
26.	Predlog zakona o državnim nagradama	MKU
27.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o kinematografiji	MKU
28.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o državnim simbolima i Danu državnosti Crne Gore	MKU
29.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o kinematografskoj koprodukciji	MKU
30.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu	MSP
31.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	MRT
32.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	MRT
33.	Predlog uredbe o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	MRT
34.	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	MEK
35.	Predlog odluke o utvrđivanju robe čiji je izvoz zabranjen, a namijenjena je za lišavanje života lica i robe čijom primjenom lice može da se izloži mučenju prilikom ograničavanja slobode, kontrole, nemira ili samozaštite i robe čiji uvoz i izvoz nijesu zabranjeni, a koja može da se koristi za usmrćivanje lica ubrizgavanjem smrtonosne injekcije (anestetička sredstva barbiturati sa kratkoročnim ili srednjoročnim djelovanjem)	MEK
36.	Predlog odluke o dopuni Odluke o određivanju luka prema značaju	MSP

Od ukupnog broja datih mišljenja u **trećem kvartalu** 2018. godine, **11** akata sadrži pravnu tekovinu EU, od čega **5** zakona i **6** podzakonskih akata:

1.	Predlog zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama Evropske unije	MPA
2.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama	MIF
3.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	MIF
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu	MSP

5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPR
6.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o carinskoj tarifi za 2018. godinu	MIF
7.	Predlog uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije	MEK
8.	Predlog uredbe o snabdijevanju ranjivih kupaca električne energije	MEK
9.	Predlog uredbe o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	MRT
10.	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	MEK
11.	Predlog odluke o utvrđivanju robe čiji je izvoz zabranjen, a namijenjena je za lišavanje života lica i robe čijom primjenom lice može da se izloži mučenju prilikom ograničavanja slobode, kontrole, nemira ili samozaštite i robe čiji uvoz i izvoz nijesu zabranjeni, a koja može da se koristi za usmrćivanje lica ubrizgavanjem smrtonosne injekcije (anestetička sredstva barbiturati sa kratkoročnim ili srednjoročnim djelovanjem)	MEK

5. Instrument pretpristupne podrške - IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja **pretpristupne podrške EU** za period 2007–2013, privodi se kraju sprovođenje odobrenih projekata I i II komponente, dok su u toku aktivnosti na zatvaranju programa III i IV komponente.

5.1.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Preostali projekti u okviru I komponente Ipe za period 2007–2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda je nastavljeno sprovođenje dijela projekata iz programa za 2011, 2012. i 2013. U potpunosti je završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je preko 90% sredstava isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe - Prekogranična saradnja

Kada je riječ o II komponenti Ipe, svi projekti su završeni u okviru bilateralnih programa, IPA Jadranskog prekograničnog programa, kao i u okviru transnacionalnih programa izuzev strateškog projekta „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“, koji se realizuje u okviru

programa prekogranične saradnje Albanija – Crna Gora. Rekonstruisani granični prelaz Božaj – Hani Hotit je otvoren 3. VIII 2018.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012 – 2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe iznosi 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Nastavljene su aktivnosti vezane za sprovođenje dijela ugovora, čiji je završetak planiran do kraja 2018.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela aktivnosti koje se finansiraju u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa 2012 – 2013 ukupne vrijednosti 5,8 miliona eura. Programom se sprovode ugovori u oblastima zapošljavanja, obrazovanja i socijalne inkluzije. Nastavljene su aktivnosti sprovođenja grant ugovora iz oblasti socijalne inkluzije, čiji je najveći dio završen. Završetak svih aktivnosti obuhvaćenih programom očekuje se do kraja 2018.

5.2. IPA II – 2014-2020

Tokom izvještajnog perioda završene su aktivnosti u vezi s programiranjem Ipe 2018, u okviru koje će biti podržani sektori vladavine prava i temeljnih prava, demokratije i upravljanja, poljoprivrede i ruralnog razvoja, socijalne i zdravstvene zaštite i obrazovanja. Nastavljene su aktivnosti na programiranju Ipe 2019, u okviru koje se planira podrška sektorima demokratije i upravljanja, životne sredine i klimatske akcije i saobraćaja. Započeto je s identifikacijom prioriternih oblasti za podršku kroz Ipu 2020, u okviru koje je planirana podrška sektorima obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike i konkurentnosti i inovacija. U vezi s tim, u julu 2018. u Crnoj Gori je boravila programska misija predstavnika Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju, čiji je cilj bio utvrđivanje dalje dinamike za završetak pripreme ovih programa.

Kada je IPARD II u pitanju, javni poziv za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda“ je završen 16. VII 2018. Tokom predstojećeg perioda će se vršiti evaluacija dostavljenih ponuda.

Programi Višekorisničke Ipe

Tokom izvještajnog perioda započeto je programiranje Višekorisničke Ipe za period 2019–2020. Tim povodom, Crna Gora je 20. VII 2018. dostavila EK komentare na nacрте akcija predložene od strane Evropske komisije za podršku kroz program Višekorisničke Ipe 2019–2020, kao i regionalne akcije koje je Crna Gora predložila za finansiranje kroz pomenuti period.

Zapadnobalkanski investicijski okvir

Nastavljene su redovne aktivnosti u okviru Zapadnobalkanskog investicijskog okvira (ZIO). Rok za dostavljanje projektnih prijava za XX poziv za podršku pripremi projekata je istekao 7. IX 2018. U okviru ovog poziva Crna Gora je dostavila tri projektne prijave:

1. Priprema glavnog projekta i tehničke dokumentacije za izgradnju novog zatvora u Mojkovcu, predloženi iznos granta 1.200.000 eura;
2. Priprema idejnog projekta za izgradnju obilaznice oko Herceg Novog u okviru Jadransko – jonskog autoputa, predloženi iznos granta 2.500.000 eura;
3. Priprema glavnog projekta za modernizaciju pruge Podgorica – granica s Albanijom, predloženi iznos granta 1.800.000 eura.

U toku je IV poziv za sufinansiranje investicija u okviru ovog instrumenta. Rok za dostavljanje projektnih prijava je 30. XI 2018.

Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretpristupne podrške biti obezbijedena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020 (*Horizon 2020*), Erasmus+, Kreativna Evropa (*Creative Europe*), Cosme, Evropa za građane (*Europe for Citizens*), Carine 2020 (*Customs 2020*), Evropski program za zapošljavanje i inovacije (*EaSI*) i Fiskalis 2020 (*Fiscalis 2020*). Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti na uplati prispjelih obaveza za učešće u programima i refundaciji dijela troškova učešća iz Ipe.

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru **programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija**, Zajednički tehnički sekretarijat i operativne strukture Programa obavile su prvi krug monitoring posjeta (preliminarne posjete) tokom jula 2018, prevashodno s ciljem pružanja podrške korisnicima, kao i boljim upoznavanjem s korisnicima i projektima. Shodno procedurama, organizovani su treninzi za podizanje kapaciteta korisnika za implementaciju projekata (trening za javne nabavke, trening za izvještavanje, trening na temu vidljivosti). Takođe, organizovani su treninzi za jačanje kapaciteta potencijalnih aplikanata za pripremu projekata u okviru Drugog poziva. 31. VII 2018 je održan VI sastanak Upravnog odbora Projekta tehničke podrške.

U izvještajnom periodu, u okviru **programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo**, proces ocjenjivanja predloga projekata je uspješno završen, a Izvještaj o završenom procesu je odobren od strane Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Takođe, u Prištini je 25. i 26. IX 2018. održan sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje, kao i tehnički sastanak, na kojima su razmatrani postignuti rezultati i naredne aktivnosti u okviru Programa.

Kada je riječ o **programu prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je započeto s održavanjem radionica za pisanje sažetaka projekata za potencijalne korisnike Drugog poziva, čija se objava očekuje u IV kvartalu 2018. Prva trodnevna radionica održana je 25-27. IX 2018. u Konjicu (Bosna i Hercegovina), dok će sljedeća biti održana 9-11. X 2018. u Nikšiću. Takođe, predstavnici Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa su u julu i septembru 2018. obavili prvi krug nadglednih posjeta projektima podržanim kroz Prvi poziv. Procedura otvaranja kancelarije Antene u Nikšiću je u završnoj fazi.

U okviru programa **prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu su ocjenjivani podneseni sažeci projekata. Raspoloživa sredstva potencijalnim korisnicima u okviru Prvog poziva iznose 2,04 miliona eura. IV sastanak Odbora za upravljanje Projektom tehničke podrške je održan 13. VII 2018. u Beogradu. Procedura otvaranja kancelarije Antene u Bijelom Polju je u završnoj fazi.

U okviru trilateralnog programa **Interreg IPA za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru**, 11. IX 2018. je u Herceg Novom održan sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje, nakon čega je uslijedila objava Drugog poziva za dostavljanje predloga projekata. Poziv je objavljen 19. IX 2018. i biće otvoren do 20. XII 2018. U izvještajnom periodu održan je veliki broj informativnih događaja u svim zemljama učesnicama Programa, na kojima su korisnici imali priliku da se upoznaju s detaljima Drugog poziva.

U okviru trilateralnog programa **Interreg IPA za Italiju, Albaniju i Crnu Goru**, održan je tehnički sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje 3. IX 2018. u Bariju (Italija), nakon kojeg je produžen rok za dostavljanje projektnih aplikacija za tematske projekte u okviru programa do 3. X 2018. Tokom septembra 2018. predstavnici KEI aktivno su učestvovali u finalizaciji projektnih aplikacija za tematske projekte u okviru programa, kao i u definisanju uslova za ciljani poziv koji će biti objavljen u decembru 2018.

U izvještajnom periodu nije bilo značajnijih aktivnosti na nivou **Dunavskog transnacionalnog programa**. Uskoro se očekuje potpisivanje ugovora o subvenciji i partnerskih sporazuma za projekte odobrene u okviru Drugog poziva, u kojima učestvuju crnogorski partneri. Trenutno se sprovodi 10 projekata finansiranih u okviru ovog programa.

Kada je u pitanju **Jadransko – jonski transnacionalni program (ADRION)**, Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru Prioritetne oblasti 2 – Održivi region, objavljen je 26. III 2018, s rokom za apliciranje do 3. VII 2018. U toku je postupak procjene prihvatljivosti i kvaliteta dostavljenih predloga projekata. U Budvi je 24. i 25. IX 2018. održan Implementacijski seminar za korisnike projekata odobrenih u okviru Prvog poziva. U toku je sprovođenje 15 projekata s crnogorskim učešćem, podržanih u Prvom pozivu.

U okviru **Mediterranskog transnacionalnog programa (MED)** održan je tehnički sastanak 5. i 6. VII 2018. u Tirani. Takođe, održane su monitoring posjete korisnicima projekata. Nastavljeno je sprovođenje 9 projekata, čija ukupna vrijednost za crnogorske partnere iznosi 983 hiljade eura.

5.3. Tvining i Tajeks

Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je s redovnim aktivnostima po pitanju sprovođenja instrumenata Tvining i Tajeks.

5.4. Makroregionalne strategije

Jadransko – jonska strategija i strateški projekat „Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za jadransko – jonski region (EUSAIR) – Facility Point“

Nakon preuzimanja predsjedavanja Strategijom Evropske unije za Jadransko – jonski region (EUSAIR), Crna Gora je počela s pripremama za sprovođenje prvih aktivnosti, od kojih je najvažnije donošenje Programa predsjedavanja EUSAIR-om. Tokom izvještajnog perioda, Projektni partner za sprovođenje projekta – Kancelarija za evropske integracije pripremala je održavanje osmog sastanka Upravnog odbora EUSAIR. Pored navedenog, s Evropskom komisijom je pregovarano oko dodjele granta za organizovanje godišnjeg EUSAIR Foruma, koji će biti održan tokom maja naredne godine, kao i o Programu i aktivnostima za navedeni forum.

Strateški projekat Prioritet IV – Upravljanje Mediteranom (PANORAMED)

Predstavnici Kancelarije za evropske integracije učestvovali su na Trećem sastanku Upravnog odbora projekta PANORAMED, 4-5. VII 2018. u Tirani, dok su članovi radne grupe za sprovođenje projekta, predstavnici Uprave pomorske sigurnosti, učestvovali na sastancima tematske Radne grupe „Pomorski nadzor“, koji su održani 3. VII 2018. u Tirani i 25-26. IX 2018. u Parizu.